

UCHWAŁA NR XXXIV/215/2021

RADY GMINY z dnia 31 sierpnia 2021r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1372) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821, z 2021 r. poz. 159) uchwała się, co następuje:

§ 1.

Przyjąć Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Radków.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy w Radkowie

mgr Tomasz Szczęcha

**UZASADNIENIE DO UCHWAŁY
NR XXXIV/215/2021 RADYGMINY W RADKOWIE
z dnia 31 sierpnia 2021r.**

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821, Z 2921. POZ.159) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3- letnich gminnych programów wspierania rodziny. Działania przyjęte w Programie Wspierania Rodziny Gminy Radków na lata 2021-2023 są spójne ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Radków na lata 2016 – 2026 przyjętej uchwałą Nr XVI/102/2016 Rady Gminy w Radkowie z dnia 28 czerwca 2016 r.

Program Wspierania Rodziny Gminy Radków na lata 2021-2023 adresowany jest do rodzin wychowujących dzieci, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, rodzin dysfunkcyjnych, a także do rodzin, które wyrażają wolę współpracy na rzecz odzyskania opieki nad dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej.

Cele jakie stawia przed sobą Program ukierunkowane są przede wszystkim na zapobieganie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej poprzez: prowadzenie działalności profilaktycznej mającej na celu promowanie wartości rodzinnych, wzmocnienie roli i funkcji rodziny, aktywizowanie rodzin do podejmowania działań w celu prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Przedstawia kierunki działań na rzecz budowania bezpieczeństwa socjalnego rodzin i wspierania ich w wypełnianiu funkcji rodzicielskich oraz tworzy warunki pozwalające na powrót dzieci objętych pieczą zastępczą do rodziny biologicznej.

Podstawę realizacji Programu stanowi interdyscyplinarne podejście podmiotów działających na rzecz rodziny.

Celem programu jest ukazanie możliwości rozwojowych rodziny i jej zdolności do przezwyciężenia braków poprzez wspieranie i poprawę jej funkcjonowania przy ścisłej współpracy samorządu, organizacji pozarządowych i innych instytucji zajmujących się rodziną.

W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania Programu mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom. Program Wspierania Rodziny Gminy Radków na lata 2021-2023 stanowi propozycję działań na rzecz wspierania rodziny w Gminie Radków. W związku z powyższym uzasadnione jest przyjęcie niniejsze

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy w Radkowie
Tomasz Szczerba
mgr Tomasz Szczerba

„ Dzieci poznają życie obserwują
i naśladują postępowanie dorosłych.
To, czego doświadczają w rodzinie,
bardzo mocno wpłynie na postawy,
które przyjmą jako dorośli”

- Jan Paweł II

GMINNY
PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA
LATA 2021-2023

Radków 2021

Spis treści

WSTĘP	3
I ZAŁOŻENIA PROGRAMU	4
II. UWARUNKOWANIA PRAWNE PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ	4
III. ADRESACI PROGRAMU	4
IV. DIAGNOZA SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ W GMINIE RADKÓW	5
1. Sytuacja demograficzna w Gminie Radków.....	5
2. Bezrobocie w Gminie Radków	5
3. Pomoc Społeczna w Gminie Radków	5
4. Asystent rodziny w Gminie Radków.	7
5. Inne rodzaje pomocy i świadczeń	7
6. Prowadzenie procedury „Niebieskie Karty”	8
V. ZASOBY GMINY	8
VI. CELE GŁÓWNE I SZCZEGÓŁOWE	12
1. Cel główny programu:	12
2. Cele szczegółowe:	12
VII. FINANSOWANIE PROGRAMU	15
VIII. ZAKŁADANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU	15
IX. MONITORING I EWALUACJA	16

WSTĘP

Rodzina – podstawowa jednostka

Rodzina stanowi podstawową i najważniejszą formę życia społecznego. Bardzo istotną rolę odgrywają więc tzw. zasady prawa rodzinnego i opiekuńczego. Stanowią one dyrektywy, które uwzględniane są przy stosowaniu przepisów Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Celem tych zasad jest ochrona rodziny jako całości, jak również ochrona każdego jej członka objętego tymi regulacjami z osobna. Do nadrzędnych zasad prawa rodzinnego i opiekuńczego zalicza się zasadę dobra dziecka, zasadę dobra rodziny, zasadę monogamii, zasadę równouprawnienia kobiety i mężczyzny, zasadę szczególnej ochrony rodziny i dziecka przez państwo, zasadę trwałości małżeństwa.

Rodzina jako grupa społeczna

Rodzina jest najmniejszą i najpowszechniejszą formą życia społecznego. Rodzinę tworzy kobieta i mężczyzna, którzy zawarli związek małżeński, a także ich dzieci oraz krewni z obu stron. Pojęcie rodziny występuje w licznych przepisach Konstytucji. Stanowią one, że rodzina znajduje się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej. Państwo w swojej polityce społecznej i gospodarczej uwzględnia jej dobro.

Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych (art. 71 Konstytucji). Zgodnie z wykładnią Trybunału Konstytucyjnego przepisy Konstytucji nakazują podejmowanie przez państwo takich działań, które umacniają więzi między osobami tworzącymi rodzinę. Zwłaszcza mowa tu o więziach istniejących między rodzicami i dziećmi oraz między małżonkami.

Kodeks rodzinny i opiekuńczy nie definiuje pojęcia rodziny wprost. Jednak – zgodnie z art. 23 i 27 k.r.o. – rodzinę tworzą kobieta i mężczyzna poprzez zawarcie związku małżeńskiego. Zawarcie związku małżeńskiego w sposób przewidziany przez k.r.o. stanowi zdarzenie prawne. Bezpośrednim jego skutkiem jest założenie rodziny.

Rodzina została zdefiniowana także w innych aktach prawnych (na potrzeby przepisów tych aktów). Jej definicję znajdziemy w Kodeksie cywilnym, w ustawie o Karcie Dużej Rodziny, w ustawie o świadczeniach rodzinnych, o pomocy państwa w wychowaniu dzieci czy w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, a także w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych i ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Dzieci żyjące w rodzinie uczą się sztuki porozumienia z innymi, poszanowania odmienności oraz poczucia własnej i innych godności. Codzienny kontakt z kochającym członkiem rodziny daje możliwość na prawidłowy rozwój relacji międzyludzkich oraz pełny rozwój osobowości. Stworzenie atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia należy do obowiązków rodziców. Jest to również ich prawo

i przywilej. To rodzice mogą nauczyć dzieci szacunku dla drugiego człowieka, rozwiązywania problemów bez krzyku i przemocy, wymiany poglądów bez kłótni i agresji. Czas poświęcony dzieciom na każdym etapie rozwoju zaprocentuje w przyszłości.

Wobec niekwestionowanej roli rodziny w prawidłowym rozwoju dziecka należy dążyć do takich zmian w systemie wspierania rodziny, które pozwolą przyjść z pomocą w odpowiednim momencie, kiedy wystąpią pierwsze poważne trudności. Możliwość otrzymania kompleksowego wsparcia w sytuacji trudnej, kryzysowej jest podstawą do zatrzymania się i podjęcia działań naprawczych. Ważną kwestią jest również wsparcie rodzin, które w pewnym momencie nie poradziły sobie z prawidłowym wypełnianiem obowiązków wobec dzieci. Praca ukierunkowana na nabycie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, rozwinięcie posiadanych umiejętności, wskazanie zasobów jakie posiada rodzina może pozytywnie wpłynąć na dalsze funkcjonowanie rodziny. Myślą przewodnią zawsze musi być kwestia, że prawidłowo funkcjonująca rodzina jest najlepszym miejscem dla rozwoju i samorealizacji dzieci.

Ważnym aspektem programu jest współpraca poszczególnych instytucji, które pracując oddzielnie nie osiągną oczekiwanych rezultatów. Jedynie kompleksowa pomoc i wsparcie na zasadzie współpracy i zaangażowania przedstawicieli wielu środowisk daje nadzieję na osiągnięcie zamierzonych celów. Wspieranie rodziny musi być oparte o nowe rozwiązania, mające charakter działań profilaktycznych lub zmierzających do reintegracji rodziny, w zakresie funkcjonowania spójnego i skutecznego systemu pomocy dla rodziny, która przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji rodzicielskich.

Celem opracowania dokumentu jest określenie potrzeb w zakresie wspierania rodziny oraz określenie kierunku działań w celu rozwoju systemu wsparcia rodzin. Drugą ważną przesłanką opracowania programu jest konieczność zaprogramowania skoordynowanych działań, które w określonym czasie i sytuacji pozwolą na osiągnięcie założonych rezultatów.

Gminny Program Wspierania rodziny na lata 2021-2023 jest spójny z dokumentami strategicznymi, zgodnie z którymi prowadzona jest polityka prorodzinna. Należą do nich m.in.:

- Strategia Polityki Społecznej Województwa Świętokrzyskiego **na lata 2021-2030**
- Strategia Rozwoju Problemów Społecznych w Gminie Radków na lata 2016-2026

I. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy na lata 2021-2023 jest utworzenie warunków do poprawy jakości życia rodzin poprzez realizowanie polityki prorodzinnej ukierunkowanej na dobro wszystkich rodzin niezależnie od ich statusu społecznego i materialnego, kształtującą i promującą pozytywny wizerunek rodziny.

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych prowadzone będzie w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka, które w szczególności będzie polegać na:

1. Analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie.
2. Wzmocnieniu roli i funkcji rodziny.
3. Rozwijaniu umiejętności opiekuńczo wychowawczych rodziny.
4. Podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny.
5. Pomocy w integracji rodziny.
6. Przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny.
7. Dążeniu do reintegracji rodziny.

Działania pomocowe na poziomie gminy będą realizowane w formie konsultacji

i poradnictwa specjalistycznego, prowadzenia usług dla rodzin z dziećmi, pomocy prawnej, pracy socjalnej, pracy asystenta, organizowania dla rodzin spotkań mających na celu wymianę doświadczeń oraz zapobieganie izolacji (grupy wsparcia, grupy samopomocowe). W sytuacji czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną, działania będą zmierzać do stworzenia takich warunków w funkcjonowaniu rodziny biologicznej dziecka, by możliwy był powrót dziecka pod opiekę rodziców¹.

II. UWARUNKOWANIA PRAWNE PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Radków na lata 2021 – 2023 jest zgodny z kierunkami działań przyjętymi w szczególności w następujących aktach prawnych:

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.
3. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych.
4. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
6. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Radków na lata 2016-202r przyjęta Uchwałą Nr XVI/102/2016 Rady Gminy Radków z dnia 28 czerwca 2016 roku.
7. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” .
8. Ustawa z dnia 1 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów .
9. Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 roku o Karcie Dużej Rodziny.
10. Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty.

III. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami programu są rodziny zamieszkujące teren Radków ze szczególnym uwzględnieniem rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych, rodzin z problemem bezrobocia, alkoholizmu, ubóstwa, przemocy w rodzinie.

IV. DIAGNOZA SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ W GMINIE RADKÓW

1. Sytuacja demograficzna w Gminie Radków

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku liczba ludności Gminy Radków wyniosła 2 454 osób, z czego 1 242 osoby, z czego 50,37% stanowiły kobiety, 49,63 mężczyźni. Struktura ludności gminy w 2020 roku przedstawiała się; osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 16,10%, osoby wieku produkcyjnym 57,86%, a wieku poprodukcyjnym 26,04% w roku W latach 2010-2020 liczba ludności wzrosła o 0,28 %. Struktura ludności gminy przedstawia się następująco; osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 16,10%, osoby w wieku produkcyjnym

Analiza powyższych danych wskazuje na minimalny wzrost ludności na przełomie 2019 i 2020 roku. Minimalnie w roku 2019 zwiększyła się a liczba osób w wieku przedprodukcyjnym tj. osób do 19 r. ż, zmniejszyła się liczba osób w wieku produkcyjnym oraz w stosunku do roku 2019 zwiększyła się liczba osób w wieku poprodukcyjnym

2. Bezrobocie w Gminie Radków

Stopa bezrobocia wg stanu na dzień 31 grudnia 2020r. wyniosła 1,79% natomiast liczba osób bezrobotnych w Gminie Radków wyniosła 69 osób, w tym 56,53 % stanowiły kobiety, a 43,47 % mężczyźni. Udział długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby ludności wynosi 1,79%.

Bezrobocie to zjawisko ekonomiczne, występujące w mniejszym lub większym stopniu. Analizując powyższe dane należy uznać, że stopa bezrobocia w Gminie Radków ma tendencję malejącą. Z danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy we Włoszczowie wynika, że problem bezrobocia dotyka w większym stopniu kobiety, w szczególności do 30 roku życia.

3. Pomoc społeczna w Gminie Radków

Pomoc i wsparcie w gminie Radków; z pomocy społecznej w gminie Radków w 2020 roku skorzystało 128 osób, co stanowiło 5,21% wszystkich mieszkańców gminy. Łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zmniejszyła się o 15 osób w stosunku do 2019 roku. Liczba osób długotrwale korzystających z pomocy społecznej osiągnęła poziom 188 osób, co oznaczało spadek w stosunku do roku 2019 o 9 osób. W gminie Radków najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin, co jednocześnie jest powodami ubiegania się o pomoc społeczną w 2020 roku było kolejno; długotrwała choroba, niepełnosprawność, potrzeby ochrony macierzyństwa, bezrobocie, alkoholizm.

Pomoc i wsparcie w gminie Radków z pomocy społecznej w 2020 roku w postaci świadczeń pieniężnych uzyskał 56, zaś w postaci świadczeń niepieniężnych 80 osób. Na podstawie sporządzonej analizy zasobów pomocy społecznej wynika, że największą grupę rodzin korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej były rodziny z trojgiem dzieci, dla których wypłacono 44 świadczenia pieniężne i 1707 świadczeń niepieniężnych.

Rodziny bez dzieci w 2020 zajmowały drugie miejsce – 1650, w tym świadczenia pieniężne 175, świadczenia niepieniężne 1475. Wpływ na poziom świadczeń dla rodzin bez dzieci ma fakt, iż od 2019 roku w GOPS realizowane są usługi opiekuńcze dla osób starszych.

W gminie w 2020 roku funkcjonował 1 asystent rodziny, który objął swoją opieką 8 rodzin.

Szczegółowe powody udzielenia pomocy rodzinom przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Powody udzielania pomocy i wsparcia

Powody udzielenia pomocy i wsparcia	Liczba rodzin ogółem w roku 2019	Liczba rodzin ogółem w roku 2020
ubóstwo	12	15
niepełnosprawność	39	28
bezrobocie	17	22
długotrwała lub ciężka choroba	54	38
bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, ogółem	11	11
potrzeba ochrony macierzyństwa	20	19
bezradność w sprawach opiekuńczo -wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego - ogółem , w tym rodziny wielodzietne	11	11
alkoholizm	17	16
bezdomność	1	2
przemoc w rodzinie	5	8
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	0
zdarzenie losowe	1	1

Analiza powyższej tabeli wskazuje, że ubóstwo wśród rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w roku 2019 wyniosło - 12 % w stosunku do ogólnej liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, natomiast w roku 2020 wyniosło 15,8 %. Zmniejszyła się liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby i tak: w roku 2019 wyniosła 54%, natomiast w roku 2020 - 40 % w stosunku do ogólnej liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, co i tak klasyfikuje długotrwałą chorobę, jako najczęstszy powód przyznania pomocy. Zwiększyła się liczba rodzin przeżywających trudności z powodu bezrobocia, w 2019 roku stanowiło 17 % w stosunku do ogólnej liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, natomiast w 2020 roku 23,16%.

4. Asystent rodziny w Gminie Radków

W przypadku gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego i dokonaniu analizy sytuacji rodziny może przydzielić asystenta rodziny. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną.

Asystent w Gminie Radków zatrudniony jest od 2011 roku.

W roku 2019 z pomocy i wsparcia asystenta rodziny skorzystało 8 rodzin, w , natomiast w roku 2020 udzielił wsparcia 7 rodzinom.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zakłada m.in. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

W przypadku umieszczenia dziecka w wymienionych placówkach gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki :

- 10 % w pierwszym roku pobytu w pieczy zastępczej
- 30 % w drugim roku pobytu w pieczy zastępczej
- 50 % w trzecim roku i następnym latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej – średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w ww. placówkach.

Gmina Radków w roku 2020 roku nie finansowała pobytu w pieczy

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywania zadań, jednak nie może przekroczyć 15 rodzin.

Asystent rodziny nie przekracza ustawowej normy pracy tj. z 15 rodzinami jednocześnie, zatem na chwilę obecną nie ma konieczności tworzenia nowych etatów dla asystenta rodziny. Formą wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczej może być pomoc ze strony rodziny wspierającej. Zadania rodziny wspierającej mają być realizowane we współpracy z asystentem rodziny i mogą one dotyczyć pomocy w opiece i wychowaniu dziecka, pomocy w prowadzeniu gospodarstwa domowego, pomocy w kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych

5. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radkowie realizuje również zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ustawy o wsparciu kobiet i rodzin „ Za życiem ”, ustawy o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, ustawy o Karcie Dużej Rodziny, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „ Dobry Start ”, ustawy o dodatkach mieszkaniowych, ustawy o systemie oświaty.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radkowie w roku 2020 wydał 37 Karty Dużej Rodziny. W zakresie świadczeń rodzinnych wydano 228 decyzji . Rodziny z dziećmi w roku 2020 roku objęte zostały wsparciem w formie świadczenia wychowawczego, z którego skorzystało 337 dzieci. Wsparciem z funduszu alimentacyjnego objęte zostały 15 rodzin. Wypłacono świadczeń w ramach programu „ Dobry start ” dla 255 dzieci uczęszczających do szkoły.

Wydano dla 394 rodzin 845 Kart Dużej Rodziny, natomiast wsparciem w postaci zasiłku rodzinnego wraz z przysługującymi dodatkami objęto 430 rodzin.

W zakresie pomocy społecznej w 2020 roku wydano 336 decyzji w tym przyznających świadczenia 336, odmownych 9. W ramach swoich kompetencji pracownicy socjalni prowadzą działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi. Działalność ta określona jest pracą socjalną , która w 2020 roku prowadzona była w 39 rodzinach.

6. Prowadzenie procedury „Niebieskie Karty”

Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Podejmowanie interwencji w środowisku w ramach procedury nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. Zespół Interdyscyplinarny w Radkowie w roku 2020 prowadził postępowanie w ramach procedury „Niebieskie Karty”, zarejestrowano 14 Niebieskich Kart w 12 rodzinach.

Zjawisko przemocy w rodzinie (zdiagnozowanej) na terenie Gminy Radków nie stanowi dominującego problemu. Nie zanotowano bezpośredniej przemocy wobec dzieci, jednakże w rodzinach przemocowych, w których świadkami przemocy są dzieci, ponoszą one szkody psychiczne, fizyczne, moralne, dlatego też problem jest traktowany priorytetowo.

V. ZASOBY GMINY RADKÓW

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021- 2023 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej przy współpracy instytucji działających na rzecz rodziny.

Tabela 2. Instytucje znajdujące się w zasobie Gminy RADKÓW realizujące działania na rzecz dziecka i rodzin.

L.p.	Nazwa placówki	Rodzaj działalności, w szczególności :
1.	Urząd Gminy	Organizowanie imprez kulturalnych i integracyjnych, współfinansowanie zadań z zakresu pomocy społecznej i wspierania rodziny, realizacja programów skierowanych do dzieci, w tym dzieci i młodzieży niepełnosprawnej. Realizacja działań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych, działalność punktu konsultacyjnego.

2.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą o pomocy społecznej świadczeń, prowadzenie pracy socjalnej, analizowanie i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej, rozwój nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb, realizacja zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych, wsparcie rodzin poprzez pracę asystenta rodziny prowadzenie postępowania w sprawie przyznawania Karty Dużej Rodziny, zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, świadczeń wychowawczych, funduszu alimentacyjnego, szerzenie idei wolontariatu, wsparcie rodzin z ustawy „Za życiem”, realizacja rządowych programów, wsparcie i pomoc rodzinom w przewyżczeniu problemu przemocy w rodzinie, obsługa zespołu interdyscyplinarnego.
3.	Placówki ochrony zdrowia	Działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej, szczepienia, prowadzenie gabinetów szkolnych,
4.	Placówki oświatowe	Działalność edukacyjno - wychowawcza, organizowanie wycieczek, wyjść edukacyjnych, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla dzieci i rodziców, organizacja zajęć dodatkowych dla uczniów, prowadzenie świetlicy szkolnej, organizowanie imprez integracyjnych i uroczystości, wyrównywanie szans edukacyjnych, prowadzenie punktów przedszkolnych dla dzieci w wieku od 3 do 6 lat.
5.	Centrum Kultury	Prowadzi szeroko rozumianą działalność kulturalną, sportowo rekreacyjną oraz turystyczną na terenie Gminy Radków skierowaną do osób z różnych grup wiekowych. Prowadzenie działalności kulturalnej, organizacja konkursów dla dzieci, młodzieży i dorosłych, przygotowywanie wystaw.
6.	Przedszkole Samorządowe	Placówka przedszkolna dla dzieci w wieku 3-5 lat z terenu Gminy Radków. Zadaniem przedszkola jest rozszerzenie oferty edukacyjnej o specjalistyczne zajęcia: logopedyczne, rytmiczne oraz korekcyjno-kompensacyjne, realizowane w celu wyrównywania stwierdzonych deficytów, w tym wyrównywanie deficytu wynikającego z niepełnosprawności.

7.	Komenda Powiatowa Policji	Zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego, ochrona życia, zdrowia i mienia mieszkańców gminy.
----	---------------------------	---

Instytucje współpracujące :

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Włoszczowie
2. Sąd Rejonowy we Włoszczowie Wydział Rodzinny i Nieletnich, Wydział Karny.
3. Prokuratura Rejonowa we Włoszczowie.
4. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej we Włoszczowie.
5. Poradnia psychologiczno-pedagogiczna we Włoszczowie.
6. Organizacje pozarządowe i stowarzyszenia.
7. Powiatowy Urząd Pracy we Włoszczowie.
8. Parafie Rzymskokatolickie.

VI. CELE GŁÓWNE I SZCZEGÓŁOWE

1. Cel główny programu:

Wzmocnienie roli i funkcji rodziny jako naturalnego środowiska rozwoju dzieci.

2. Cele szczegółowe:

1) Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny.

L.p.	Zadania	Realizatorzy	Wskaźniki
1.	Analiza sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego.	Placówki oświatowe, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.	Liczba rodzin objętych analizą.

2.	Realizacja programów i projektów na rzecz umacniania rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu oraz przeciwdziałaniu agresji, uzależnieniom, radzenia sobie ze stresem wśród młodzieży szkolnej.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Placówki Oświatowe, Centrum Kultury, Gmina.	Ilość zrealizowanych projektów, programów.
----	---	---	--

3.	Organizowanie różnych form integracji rodzin, w tym również ze społecznością lokalną.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Centrum Kultury, Placówki Oświatowe, Gmina, Organizacje Pozarządowe, Stowarzyszenia.	Ilość zorganizowanych imprez.
4.	Umożliwienie rodzinom korzystania ze specjalistycznego bezpłatnego poradnictwa i wsparcia :pedagog, psycholog, logopeda, doradca zawodowy, pedagog specjalny, radca prawny, terapeuta z zakresu uzależnienia od alkoholu i przemocy w rodzinie.	Placówki Oświatowe, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gmina.	Liczba rodzin /osób, które uzyskały poradnictwo specjalistyczne.
5.	Edukacja uczniów w zakresie planowania rodziny.	Placówki oświatowe, Ochrona zdrowia.	Liczba uczniów biorących udział w zajęciach tematycznych.
6.	Promocja pozytywnych wzorców zachowań poprzez organizowanie dla dzieci zajęć, warsztatów, spotkań z rodzicami, imprez, spektakli profilaktycznych, konkursów, zawodów sportowych, uroczystości szkolnych, klasowych.	Placówki Oświatowe, Gmina, Centrum Kultury	Ilość zorganizowanych imprez, spektakli.
7.	Podejmowanie działań mających na celu integrację dzieci i młodzieży niepełnosprawnej poprzez włączenie ich w życie szkoły oraz społeczności lokalnej.	Placówki Oświatowe, Organizacje Pozarządowe, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Kultury	Liczba dzieci i młodzieży objętych działaniem.

8.	Utworzenie grupy wsparcia dla rodzin objętych asystenturą.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.	Liczba rodzin, ilość spotkań.
9.	Organizowanie spotkań dla rodziców uczniów szkół i przedszkoli na temat współczesnych zagrożeń, umiejętności rodzicielskich spraw wychowawczych.	Placówki Oświatowe, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radkowie	Ilość spotkań.
10.	Edukacja dzieci i młodzieży szkolnej na temat bezpieczeństwa	Policja, Placówki Oświatowe.	Ilość spotkań, realizowanych
	w środowisku szkolnym i pozaszkolnym.		programów profilaktycznych.
11.	Stala współpraca instytucji oraz organizacji pozarządowych na rzecz dziecka i rodziny.	Realizatorzy Programu.	Ilość wspólnie podjętych działań.
12.	Udzielenie specjalistycznej pomocy uczniom z uzależnieniem od komputera i cierpiącym na depresję.	Placówki oświatowe we współpracy z poradniami psychologiczno - pedagogicznymi.	Liczba uczniów objętych poradnictwem specjalistycznym.

2) Zabezpieczenie rodzinie podstawowych potrzeb socjalno-bytowych i bezpieczeństwa.

L.p.	Zadania	Realizatorzy	Wskaźniki
1.	Kierowanie spraw rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie do zespołu interdyscyplinarnego.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej , Placówki Oświatowe, Policja, Ochrona Zdrowia, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	Ilość formularzy „niebieska karta” skierowanych do zespołu.
2.	Organizowanie i współorganizowanie wycieczek letniego i zimowego z programem profilaktycznym dla dzieci szkolnych.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Placówki Oświatowe.	Liczba dzieci, które skorzystały z wycieczki.

3.	Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej poprzez pracę asystenta rodziny.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.	Liczba zatrudnionych asystentów rodziny, liczba rodzin objętych wsparciem.
4.	Działanie rodzin wspierających.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gmina.	Liczba rodzin wspierających, liczba rodzin objętych wsparciem.
5.	Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci poprzez świadczenie pomocy materialnej i rzeczowej, w tym dożywianie, stypendia szkolne, dofinansowanie imprez i wycieczek, wyprawka szkolna.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Placówki Oświatowe, Organizacje Pozarządowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	Liczba dzieci objętych wsparciem, ilość udzielonych świadczeń.
6.	Rozwój wolontariatu.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.	Ilość zawartych umów na pracę wolontariuszy, liczba rodzin objętych wsparciem wolontariuszy.
7.	Organizowanie paczek świątecznych w ramach ogólnopolskiej akcji „Pomóż dzieciom przetrwać zimę” dla dzieci z rodzin przeżywających stan kryzysu.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z Placówkami Oświatowymi.	Liczba dzieci którym zostały przekazane paczki świąteczne.
8.	Zabezpieczenie środków finansowych na wydatki związane z umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.	Liczba dzieci za które są ponoszone wydatki.
9.	Organizowanie paczek świątecznych dla rodzin z dziećmi, w których występuje problemem alkoholowy.	Gmina, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej.	Liczba rodzin objętych pomocą.

3) *Wzrost kompetencji kadry pracującej z dzieckiem i rodziną.*

L.p.	Zadania	Realizatorzy	Wskaźniki
1.	Pogłębienie kompetencji zawodowych kadry pracującej w systemie wsparcia rodziny	Gmina, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.	Ilość odbytych spotkań i szkoleń.
	i pieczy zastępczej ze szczególnym uwzględnieniem asystenta rodziny poprzez udział w tematycznych szkoleniach, warsztatach czy superwizjach		
2.	Organizowanie szkoleń rodzin wspierających.	Gmina, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.	Ilość odbytych szkoleń.
3.	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników działających na rzecz rodziny.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Placówki Oświatowe.	Ilość odbytych szkoleń i kursów.

VII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 są środki finansowe poszczególnych podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań, dotacje, środki z budżetu państwa.

VIII. ZAKŁADANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Realizacja niniejszego programu pozwoli na:

1. Zwiększenie kompetencji rodzicielskich.
2. Ograniczenie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin.
3. Poprawę bezpieczeństwa rodziny i dziecka.
4. Zmniejszenie liczby dzieci objętych opieką pieczy zastępczej.
5. Reintegrację rodzin.
6. Umożliwienie powrotu dziecka do rodziny biologicznej.
7. Uwrażliwienie społeczności lokalnej na drugiego człowieka i jego sytuacji bytowej.
8. Specjalistyczne wsparcie dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.
9. Wzrost poczucia wartości członków rodzin.

10. Wzrost poczucia bezpieczeństwa socjalnego.
11. Budowę prawidłowych relacji w rodzinie.
12. Zmniejszenie skali sytuacji kryzysowych.
13. Zwiększenie wiedzy na temat świadomego planowania rodziny.
14. Poprawę komunikacji pomiędzy rodzinami dotkniętymi kryzysem a pozostałymi członkami społeczności lokalnej.

IX. MONITORING I EWALUACJA

Prowadzenie ewaluacji i monitoringu realizacji programu służy sprawdzeniu, czy zostały zrealizowane planowane działania oraz jaki jest wynik zrealizowanych przedsięwzięć. Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Monitoring realizacji programu będzie oparty na zebraniu informacji od podmiotów realizujących poszczególne zadania określone w celach szczegółowych.

Roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny(uwzględnione w sprawozdaniu z działalności GOPS Radków) będzie przedstawiane Radzie Gminy Radków w terminie do 31 marca za rok poprzedni.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy w Radkowie
Tomasz Szcerba
mgr Tomasz Szcerba